

İçindekiler

GİRİŞ	2
Cezayir'in Konumu ve Önemi	2
Cezayir Rejiminin Yapısı.....	3
Sokaklarda Kim Var?	5
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	8

Dikta Yönetimi ve İstikrarsızlık Arasında Cezayir Yönetimi

GİRİŞ

Cezayir’de Mart ayının başlarında Cumhurbaşkanı Abdülaziz Buteflika’nın yeniden cumhurbaşkanı adayı olmasına karşı başlayan gösteriler, Buteflika’nın seçimleri erteleyerek adaylıktan vazgeçmesine rağmen devam ediyor.

Buteflika, 27 Nisan 1999’dan beri 20 yıldır Cezayir Devlet Başkanı olarak görev yapıyor. 1937 doğumlu seksen iki yaşındaki diplomat kökenli cumhurbaşkanı, 2013’te felç geçirdi ve hâlen tekerlekli sandalyede yaşamını sürdürüyor.

Buteflika, 24 Şubat 2019’dan beri tedavi gördüğü İsviçre’den gösterilerin başlamasından sonra 11 Mart Pazar günü ülkesine döndü. Ancak 2013’ten bu yana halkın karşısına çıkamayacak durumda olan Cumhurbaşkanı, adaylık duyurusunu ve adaylıktan vazgeçtiğini dahi ancak cumhurbaşkanlığı sekreterliği üzerinden yapabildi. Dolayısıyla Buteflika’nın aday olması da adaylıktan vazgeçmesi de kendisi tarafından değil, Cezayir rejiminin Fransızca bir ifadeyle “La Power”, Arapça’da “el-Sulta” olarak nitelenen “oligarşik” yapısı tarafından verilmiş bir karardır.

Analizimizde Cezayir’deki bu gösterilerin arka planı, tarafları ve muhtemel sonuçları işlenecektir.

Cezayir’in Konumu ve Önemi

Cezayir, Akdeniz kıyılarından Büyük Sahrâ’nın güney kesimlerine kadar uzanan toprakları ile Afrika kıtasının alan bakımından en büyük ülkesidir. Cezayir’in yüzölçümü 2.381.741 km², nüfusu ise 42 milyon civarındadır.

Kuzeyindeki geniş sahillerle bir Akdeniz ülkesi olan Cezayir; doğuda Tunus ve Libya, batıda Fas ve Batı Sahrâ, güneydoğuda Nijer, güneybatıda Mali ve Moritanya ile komşudur.

Resmi adı el-Cumhûriyyetü’l-Cezâiriyyetü’d-Dimukrâtiyyetü’s-Şa‘biyye (Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti) olan ülke; Afrika Birliği, Arap Birliği, Bağlantısız Ülkeler, İslâm Konferansı ve Petrol İhraç Eden Ülkeler teşkilâtlarının üyesidir.

Ülkenin resmi dili Arapça’dır ama ülkede Fransızca hâlâ resmi bir dil gibi işlem görmektedir; özellikle üst kesim, günlük yaşamında bile Fransızca konuşmaktadır, ülkenin önemli yayın organları da Fransızca’dır. Ülke nüfusunun yaklaşık yüzde yirmi beşi ise bir Kuzey Afrika toplumu olan Berberilerden oluşmaktadır.

Ulusalıcı sosyalist dikta tarafından yönetilen ülke, idari olarak üniter bir yapıya sahiptir. İdarî bakımdan otuz bir ile (vilâyât), iller de toplam sayıları 200'e yaklaşan ilçelere (dâirât) ayrılmıştır; başşehri Akdeniz kıyısında bulunan Cezayir'dir.

Coğrafi konumu ve deniz ticareti açısından değerli sahilleri ile önemli bir konumda olan Cezayir, aynı zamanda petrol rezervleri bakımından önemli bir ülkedir ve 2018 verilerine göre dünya sıralamasında on altıncı sıradadır. Aynı zamanda çok verimli tarım topraklarına sahip olan ülke, petrol dışındaki yer altı kaynakları bakımından da zengindir. Demir, çinko, kurşun, bakır, cıva, fosfat ve uranyum gibi zengin bir sanayinin alt yapısını oluşturacak madenler, Cezayir'in keşfedilmiş yer altı zenginlikleridir.

Bu zenginliklerle Cezayir'in dünyanın en varlıklı ülkelerinden biri olması beklenir. Ancak Cezayir'in mevcut rejimi bu beklentiyi karşılamaktan çok uzaktır.

Cezayir Rejiminin Yapısı

Yüzyıllarca Fenike, Roma ve Bizans istilasında kalan Cezayir, Emeviler Dönemi'nde Hicrî 50/Miladi 670 yılından itibaren İslam toprakları içinde yer aldı ve hızlı bir kalkınmaya konu oldu.

Cezayir'de, 1500'lü yılların başında Endülüs istilasını tamamlayıp Kuzey Afrika'yı da istila etmek isteyen İspanyollara karşı başlayan Osmanlı idaresi, 1830'daki Fransız istilasını son buldu.

Osmanlı'nın bölgeden çekilmesinden sonra Cezayir'in sonradan Şeyh Halid el-Şehrezori el-Bağdadî'ye intisap eden Şeyh Abdulkadir el-Cezayirî önderliğinde Fransız istilasına karşı büyük bir direniş hareketi başladı.

Abdulkadir'in direniş hareketi 1847'de son buldu ancak 1870'li yıllardan itibaren direniş tekrar Cezayir şeyh ve âlimlerinin önderliğinde başladı, 20. yüzyılın başından itibaren ise Cezayir Âlimler Birliği bağımsızlık mücadelesini üstlendi. Ama Cezayir direnişi ile baş edemeyen Fransa, bir yandan yüz binlerce kişinin katledildiği katliamlarda bulunurken öte yandan Cezayir direnişini kontrol altına aldı ve güdümlü ulusalıcı sosyalistlerin eline verdi. Fransa, ülkenin bağımsızlık mücadelesini üstlenen Millî Kurtuluş Cephesi (MKC-Cebhetü't-tahrîrî'l-vatanî) içinde sosyalistleri destekleyerek istila sonrası sürece önceden el koydu.

Fransa, Temmuz 1960'ta MKC ile başlattığı Cezayir'in bağımsızlık görüşmelerini ağırdan aldı. Taraflar arasında önce Evianles-Bains'te, ardından Lugrin'de müzakereler devam ederken MKC yönetim değişikliğine zorlandı. MKC, Fransız baskısına boyun eğerek Ağustos 1961'de yönetim değişikliğine giderek ulusalıcı sosyalist Yusuf b. Hadde'yi müstakbel Cezayir hükümetinin başkanı olarak belirledi. Bu değişikliğin ardından Fransa, 18 Mart 1962'de Evianles-Bains'te MKC ile anlaşmaya vardı. Fransa, Cezayir halkının yapılacak referandumda halkın onaylaması durumunda Cezayir'in bağımsızlığını tanımakla kalmamış, aynı zamanda üç yıl boyunca Cezayir'e ekonomik yardım vaadinde de bulunmuştur. Buna

karşılık ise Mersalkebîr limanındaki deniz üssünün korunmasını ve iki ülke arasında ekonomik ve kültürel ilişkilerin devam etmesini şart koşmuştur.

Fransa, bu koşullarla Cezayir üzerindeki vesayetini askeri, ekonomik ve kültürel boyutları ile sürdürmüştür. Koşulların güvencesi ise güdümlü ulusalcı sosyalizm olmuştur.

1 Temmuz 1962'de yapılan bağımsızlık referandumu Cezayir halkının yüzde doksan bir oyuyla kabul gördü. Referandumdan hemen sonra toplanan Cezayir Kurucu Meclisi, hükümet başkanlığına o dönemde ulusalcı sosyalist olan Ahmet b. Bella'yı getirdi. Genelkurmay Başkanlığını da ulusalcı sosyalist eğilimli Albay Hüvârî Bû Medyen'e bıraktı.

Bütün siyasi partileri kapatan Bin Bella, 13 Ekim 1963'te ülkenin ilk devlet başkanı seçildi; ancak 19 Haziran 1965'te Genelkurmay Başkanı Bû Medyen tarafından darbeye yerinden edildi. Darbeden sonra Bin Bella hapse atılırken Cezayir; katı, tek partili, hiçbir dış hedefi olmayan, içeride laiklik ve sözde özgürlük ve eşitliğe odaklanan ulusalcı sosyalist bir diktatörlüğe dönüştü. Ülkenin bağımsızlığında en önemli paya sahip İslâmî kesimler hapisanelere atıldı, işkencelere tâbi tutuldu, ülke halkına laiklik çerçevesinde Fransızlaşma dayatıldı. Fransız kültürü, tâbi olunacak zorunlu "modern kültür" adı altında "Cezayir milli kültürü" olarak tanındı. Fransızların desteğindeki ulusalcı sosyalistlerin eliyle yürütülen bu kültürel istilaya karşı direnenler vatan haini muamelesi gördü.

Bû Medyen 27 Aralık 1978 günü öldü ve yerine 7 Şubat 1979 tarihinde Şadlî b. Cedîd seçildi. Bin Cedîd, idaresinin ilk üç yılında İslâmî kesimlere karşı ılımlı davranırken 1982'den itibaren Bû Medyen'den daha da katı politikalara yöneldi, İslâmî kesime yönelik daha geniş tutuklama dalgaları başlattı. Ne var ki Cezayir'de sosyalizm, geniş bir hayal kırıklığı oluşturmuş, Bin Bella dahi cezaevi yıllarında tövbe ederek İslâmî söyleme yönelmişti.

Yer altı ve yer üstü zenginlikleri ile dünyanın en varlıklı ülkelerinden biri olması gereken Cezayir'de 1988'de artan ekmek fiyatları ile de ilişkili olarak geniş halk ayaklanmaları başladı. Bin Cedid, Şubat 1989'da anayasa değişikliğine giderek anayasayı nispeten sosyalist ifadelerden arındırdı ve yüzde on barajını getiren çok partili sistemi kabul etti. Anayasa değişikliğinin ardından Cezayir'de kısa sürede çok sayıda parti kuruldu. Bu çerçevede Abbâs Medenî ve Ali Belhâc'ın önderlik ettiği İslâmî hareket, İslâmî Selâmet Cephesi (el-Cebhetü'l-İslâmiyye li'l-inkâz; Front Islamique du Salut: FIS) adı altında bir parti ile siyasî hayata katıldı. FIS, ülke tarihinin ilk çok partili seçimi olan 12 Haziran 1990 yerel seçimlerini laik partilere büyük bir fark atıp oyların % 56'sını alarak kazandı ve kırk ilden yirmi sekizinin belediye başkanlığını elde etti.

FIS'in başarısı, sadece MKC'yi değil, başta Fransa olmak üzere Batı'yı büyük şaşkınlığa uğrattı. MKC ve Batı, yüz elli yıla yayılan Fransız katliamları ile otuz yılı geçen ulusalcı sosyalist baskının Cezayir halkına İslâm'ı unutturduğunu zannetmiş ama yanılmıştı.

MKC'nin isteksizliğine rağmen FIS'in ve halkın baskısıyla 26 Aralık 1991'de gerçekleşen genel seçimleri FIS büyük farkla kazanınca Batı, şaşkınlığını Cezayir'e karşı daha sert bir baskıya dönüştürdü ve 16 Ocak 1992'de yapılacağı bildirilen ikinci tur, seçimlere dört gün kala iptal edildi. Bin Cedid istifa etti, yetkilerini yeni oluşturulan yüksek devlet komitesi üstlendi. Komitenin başkanlığına yirmi sekiz yıldır yurt dışında bulunan MKC eski liderlerinden katı laik Muhammed Bûdiyâf getirildi. Bûdiyâf'ın başkanlığındaki yüksek devlet komitesi olağanüstü hâl ilân ederek seçimleri iptal etti, katı laik uygulamalara geçerek camilerde ibadeti dahi sınırladı, Medeni ve Belhac başta olmak üzere FIS'in önderleri

tutuklandı. On binlerce İslamî hareket üyesi akıl almaz işkencelere tabi tutularak çöldeki askeri kamplara kapatıldı.¹

İslamî Selamet Cephesi'nin önde gelen liderleri tutuklanırken Suudi Arabistan kökenli veya Suudi Arabistan eğitilmiş kimi şahıslar seçimlere katılmanın küfür olduğunu, dolayısıyla İslamî hareketin önde gelen temsilcilerinin küfre girdiğini ilan ettiler. Rejimin göz yumduğu bu söylem ağır işkence koşulları ile birleşirken Cezayir'de Silahlı İslami Grup (GİA) ile özdeşleşen ve grupların, birbirlerinden, rejimin görevlilerinden ve halktan öldürdükleriyle gerçekleşen katliamlar günlük vakalar hâline geldi.

“Kara yıllar” olarak adlandırılan ve on yıl boyunca süren bu iç çatışma sürecinde Cezayir İslamî hareketi bugün 35-60 yaş arasında olması beklenen geniş bir kitlesini ve onların yetiştireceği gençliği kaybetti. Bunun yanında Cezayir İslamî hareketi, halk arasında ve dünyada itibar kaybetti. Halkın gözünde bir kurtuluş hareketi olmaktan çok bir kaos hareketi olma imajına sürüklendi, Cezayir'deki etkinliğini genel olarak kaybetti.

Sokaklarda Kim Var?

Cezayir gösterilerinde farklı görüş ve yapıardan renkli bir kitle var, göstericilerin kendi ifadeleriyle “Cezayir halkı” var.

Büyük gösteriler genellikle Cuma günü yapılmaktadır. Ülkenin önde gelen hatipleri gösteriler öncesi kılınan cuma namazlarında, Cezayir'i 20 yıldır yöneten Buteflika için dua etmedi. İmamlar, Cezayir halkı ve ülke için temennilerde bulundular. Buna karşılık Cezayir ordusu, gösterilerin bu ilk sürecinde “istikrarsızlığa göz yummayacağız” açıklamasında bulunarak Buteflika'nın yanında durdu. Ancak bu desteğe ve Buteflika cephesince yapılan gösterilerin ülkeyi kaosa sürükleyip Suriye'ye dönüştüreceği tehditlerine rağmen gösteriler son bulmadı.²

Ordu, gösterilerin rejimi tehdit eder boyuta ulaştığını görünce görüş değiştirdi ve Buteflika'ya baskı yaptı. 26 Mart'ta Cezayir Genelkurmay Başkanı Ahmed Gaid Salah, Buteflika'nın istifasını ve yerine Abdulkadir bin Salih'in en az 45 gün süreyle geçici devlet başkanı seçilmesini talep etti.³

Buteflika 2 Nisan'da istifa etti. Yerine geçici görevle Abdulkadir bin Salih geldi. Salih, seçimlerin 4 Temmuz'da yapılacağını ilan etti ama gösteriler son bulmadı. Göstericiler, rejimin bütün simge isimleri gidinceye kadar eylemlerine devam kararı aldılar.

Göstericilere destek veren yaklaşık bin üyesi bulunan Özgür Yargıçlar Birliği Sendikası, 13 Nisan'da Buteflika'nın istifasının yeterli olmadığını ve devletin zirvesindeki müttefiklerinin de görevi bırakması yönünde görüş belirterek seçimlerde gözetmenlik yapmayacağını duyurdu. Sendikanın açıklamasında, mevcut seçim yasasında bir değişiklik olmadığı için boykot kararı alındığı belirtilerek, "Sonuçları başından belli bu seçimlerde

¹ DiA, <https://islamansiklopedisi.org.tr/cezayir#1>

² <https://tr.euronews.com/2019/03/08/cezayir-de-buteflika-protostolari-son-28-yilin-en-kalabalik-gosterisi>

³ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-47709087>

yalancı şahitlik yapmayı reddediyoruz." ifadesi kullanıldı. Ülke tarihinde ilk kez yargıçlar yürüyüş yaptılar.

Barolar Birliği de "rejimin halkın talepleri karşısındaki ısrarı nedeniyle" grev kararı aldığını duyurdu. Buna benzer bir karar da belediyelerden geldi, belediyelerde seçimleri boykot kararı aldı. Ülkenin tanınmış siyasetçileri de seçimlerin adil olmayacağını ifade ederek aday olmayacaklarını duyurdular.⁴

Bu tablo, gösterilere verilen desteği açıklasa da Cezayir'deki durumu Batı'nın Arap Baharı tecrübesinden bağımsız düşünmek mümkün değildir. Batı, Arap Baharı'nda ve özellikle Mısır'ın seçilmiş Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye karşı düzenlenen Tahrir Meydanı gösterilerinde İslam dünyası ile ilgili bir gerçeği keşfetti:

Batı, sosyalizmin çöküşünden sonra her tür toplumsal iddiadan vazgeçen ve genellikle bireysel zevklerine yönelen sosyalist yapıların harekete geçirilebileceğini tespit etti. Laik yaşam tarzının hangi toplumsal sınıfa ait olursa olsun, İslamî bir yönetimin bu zevklerini tehdit ettiğini düşünen bütün kesimlerin ortak değeri olabileceğini gördü.

Bu tür yapılar laikliği, hayata tutundukları bireysel zevklerinin garantisi olarak görüyorlar. Batı; bu yapıların, laikliğin çökmesi durumunda bireysel zevklerini yitirecekleri tehdidini hissettiklerinde protestocu karakteri ve İslam karşıtlığı ile birlikte sokak gösterilerinde etkin rol oynayabildiği kanaatine ulaştı. Mursi'nin devrilme sürecinde ise bu yapıların iletişim desteği sağlandığında Batı açısından kârlı sonuçlar sağladığı da görüldü.

Tunus'taki laik cephe bu tecrübe üzerine ayakta tutulduğu gibi Sudan'da Komünist Parti'nin en önde yer aldığı gösteriler de bu tecrübe üzerine yapıldı.

Laik kesimlerin Marksist müktesebattan alıp ortak bayrama dönüştürdüğü "8 Mart Dünya Kadınlar Günü"nde Cezayir'deki gösterilere katılım arttı. Gösterilere katılan öğrenciler "5. döneme hayır" sloganının yanında "Özgür ve demokratik Cezayir" sloganı atıyorlar. Fransa yanlısı laik medya da gösterileri destekliyor.

Gösterilerde solcu iki grup, Sosyalistler Cephesi (FFS) ve Komünist İşçi Partisi (PT) öne çıkıyor.

Daha önce de cunta rejimine karşı olan bu iki solcu grubun yanında Kültür ve Demokrasi Birliği var. Bu grup, 1992 sonrasında, bir süre Buteflika rejimiyle birlikte İslamî kesime karşı mücadele etmişti. 2011'de kurulan Jill Jadid (Yeni Kuşak Partisi), sosyal demokrat diye bilinen grup gösterilere katılıyor. Buteflika döneminde başbakanlık yapan Ali Benflis'e bağlı Talai el-Hürriye (Özgürlüklerin Öncüsü) ve sosyal medya gücü bilinen Raşid Nakkaz'a bağlı Gençlik ve Değişim İçin Hareket (MJC) gösterilerde sözü edilen gruplar arasındadır.⁵

Cezayir'de 1992'den sonra rejimin başına getirilen Budiyaf kısa bir süre sonra koruma subayı tarafından öldürüldü ve onun yerine Ali Kafi diye yine bir MKC üyesi getirildi. 1994'e kadar görev yapan Ali Kafi ve aynı tarihte onun yerini alıp 1999'da görevi Buteflika'ya devreden el Emin Zerval, İslamî kesime yönelik baskılarını sürdürdüler. İlk kez Buteflika

⁴ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/cezayir-halki-buteflika-kalintilari-gitmeden-secim-istemiyor/1457776>

⁵ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-47460421>

döneminde bu baskılar azalırken cezaevinden bırakılıp Katar'a giden ve 24 Nisan'da Doha'da vefat eden Abbas Medeni'nin gençlik üzerindeki etkisi zayıflamış görünüyor.

Cezayir'de hâla Abdullah Caballah liderliğinde Hizbül Adale ve Temniye (Adalet ve Kalkınma Partisi) ve Abdurezzak Mukri liderliğindeki Harakatü'l Mücteme es-Silm (Toplumsal Selamet Hareketi) olmak üzere öne çıkan iki İslamî parti vardır.

Adalet ve Kalkınma Partisi'nin gücü sınırlı iken İhvan-ı Müslimin'e yakın olduğu bilinen ve gençlik arasında büyük bir yapılanmaya sahip olduğu bilinen es-Silm Hareketi gösterileri destekliyor. Hareket kendisini Buteflika'ya karşı toplumsal hareketin bir parçası olarak görüyor.

Hareket, resmi internet sitesinde muhalefet istişareleri ve muhalefet adına yayımladığı bildiri de gösterilerle ilgili şu taleplerde bulunmuştur:

1. Yönetimin halka tam ve barışçıl olarak devredileceği bir geçiş sürecine kadar gösteriler devam etmelidir.
2. Cumhurbaşkanı ve avanesi görevden alınmalıdır.
3. Yönetimin halka demokratik olarak devri için seçimlerle ilgili gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
4. Geçiş sürecinin yöneticileri halk hareketinin temsilcileri arasından seçilmelidir.
5. Halkın taleplerinin gerçekleşmesi için barışçıl ortam sağlanmalıdır.
6. Yabancıların, sürece her tür şekil ve teşkilatla müdahalesi engellenmelidir.

Hareket bu maddelere kendi adına ise şunları eklemiştir:

1. Cumhurbaşkanı 28 Nisan'a kadar istifa etmelidir.
2. Kazanımların yitirilmesini engellemek için gösteriler halkın talepleri gerçekleşinceye kadar devam etmelidir.
3. Gösterilerin barışçılığı ve her tür ideoloji ile grup, parti ve dış güç tahakkümünden korunması sağlanmalıdır.
4. Geçiş sürecinde ordu sadece gözetim noktasında kalmalıdır.
5. Geçiş süreci altı ayı geçmemelidir.
6. Yönetime seçilecek kişilerin ortak görüşleri belirlenmelidir. Bu çerçevede, ordu ile ilişkiler halkın taleplerine uygun olmalı, devlet başkanlığı seçiminin halkın taleplerine uygun olması için bağımsız bir kurul oluşturulmalı, partiler ve cemiyetler kanunu ve seçim kanunu düzenlenmeli, Adalet Yüksek Meclisi ihdas edilmeli ve mali yapı halkın temsilcilerinin gözetimine açılmalıdır.
7. Yönetimin tek kişiye geçmesini engellemek için Yüksek Kurul oluşturulmalıdır.
8. Hükümet başkanı ortak kararla belirlenmeli ve hükümetin herhangi bir grup, ideoloji ya da partinin denetimine geçmesi engellenmelidir.

Hükümet şu yetkilere sahip olmalıdır:

- Devlet başkanlığı için gerekli icraatlarda bulunmak.
- Seçimler için bağımsız bir ulusal heyet oluşturmak.
- Seçim sürecinde icraatları sınırlamak ve zorunlu icraatlarda bulunmak.
- Seçimlerin halk tarafından gözetilmesini sağlayacak önlemleri almak.
- Büyük iktisadi atılımlar gibi sair hükümet işlerini ülkenin geleceğini ilgilendiren girişimlerde bulunmadan yürütmek.⁶

Söz konusu maddeler incelendiğinde sair muhalefetin yanında İslamî hareketin Cezayir'deki hareketliliğin ideolojik bir tarafa çekilmesinden, ordu ve dış güçler tarafından kontrol altına alınmasından endişe duyduğu görülmektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Cezayir'deki gösteriler Arap Baharı ile aynı karaktere sahiptir. Gösterilerde farklı kesimler vardır ancak ordu, Sudan'daki tecrübeden de yararlanarak gösterileri rejimin devamını sağlayacak şekilde sonlandırmak istemekte ve göstericiler, bundan endişe duymaktadır.

Cezayir'deki ulusalcı sosyalist diktatörlük 1992 öncesinde Cezayir halkını tatmin etmediği gibi 1992'den sonraki süreçte de tatmin etmemiştir. İslamî Cephe'nin 1992'den sonra tekdüze yapılarıdan aldığı darbeler, Cezayir'deki muhalefetin başaktörü olmasını engellemiştir. Onun yerini alacak bir büyük yapı da oluşmamıştır. Cezayir muhalefeti parçalı ve renksizdir. Bu da orduya ve orduyu destekleyen Batılı güçlere, halkı istikrarsızlıkla korkutarak Batı güdümündeki sistemi sürdürme ihtimalini vermektedir. Cezayir gösterilerindeki ısrarın bunu engellemeye yetip yetmeyeceği önümüzdeki günlerde belli olacaktır. Ancak mevcut koşullara bakılırsa 4 Temmuz'da seçimler yapılacak ve rejim Batı'nın desteği ile ana karakterini koruyacaktır.

⁶ <http://hmsalgeria.net/ar/%D8%A3%D8%AE%D8%A8%D8%A7%D8%B1/11526-20190325-%D8%B1%D8%A4%D9%8A%D8%A9-%D8%AD%D8%B1%D9%83%D8%A9-%D9%85%D8%AC%D8%AA%D9%85%D8%B9-%D8%A7%D9%84%D8%B3%D9%84%D9%85-%D9%84%D9%84%D8%A7%D9%86%D8%AA%D9%82%D8%A7%D9%84-%D8%A7%D9%84%D8%B3%D9%84%D8%B3.html>

